

FISKISKAPUR

GULLLAKSAVERTÍÐIN NÆRKAST **ENDANUM**

Tavan í Leirvík keypir ikki meira gulllaks í ár. Skipini landa nú tær seinastu lastirnar í Kollafirði, har gulllaksurin verður heilfrystur. Sosialurin hevur skift orð við Dánjal í Skálum, reiðara á Vesturbúgvum

Vilmund Jacobsen

Kvotan av gulllaksi, sum tey trý partrolarapørini hava loyvi at fiska í vertíðini í ár, er á tilsamans 11.700 tons.

Fiskimálaráðið býtir ikki kvotuna út millum skipini ella pørini, men reiðaríni hava sínámillum býtt kvotuna, soleiðis at einki par verður fyri vanbýti, um okkurt skuldi gingið galið.

Tey trý partrolarapørini, sum í nógv ár hava fiskað gulllaks frá apríl til august/ september, eru Eysturbúgvinn/ Vesturbúgvinn, Polarhav/ Stjørnan og Vestmenningur/ Skoraberg, og pørini eiga í ár ein triðing av teimum 11.700 tonsunum í part.

Tað er Tavan í Leirvík, sum hevur keypt meginpartin av gulllaksinum til sína farsframleiðslu, og soleiðis hevur eisini verið í vertíðini í ár.

Men, nú Tavan í ár er givin at keypa nakað fyrr enn vanligt, hava gulllaksaskipini á seinastu túrunum lagt veiðina upp í Kollafirði, har fiskurin verður heilfrystur og seldur sum slíkur.

Sløk 10.000 tons

Millum skipini, sum á seinasta túri landaðu gulllaks til frystingar í Kollafirði, vóru Eysturbúgvinn og Vesturbúgvinn.

– Skipini eru nú á øðrum túri, síðan Tavan gavst at keypa, og spurningurin er, hvussu nógvir gulllaksatúrar verða gjørdir aftrat í hesi

Her standa Vesturbúgvinn og Eysturbúgvinn á beding í Havn, og teir eru nú á seinasta ella næst seinasta túri á gulllaksi í hesi vertíðini sum byrjaði í apríl

vertíðini, tí kvotan verður skjótt uppi.

Tað sigur reiðarin á Vesturbúgvum, Dánjal í Skálum í Vestmanna.

– Prísurin fyri gulllaks, sum er landaður til farsframleiðslu í Leirvík, hevur verið betri enn prísurin, vit

fáa fyri gulllaks, sum fer til frystingar í Kollafirði. Marknaðurin fyri heilfrystan fisk sveiggjar altíð nakað, og í løtuni er farsmarknaðurin betri enn marknaðurin fyri heilfrystan fisk, sigur reiðarin.

Sosialurin kann leggja aftrat, at marknaðurin fyri gulllaksafars er ikki minkandi, men heldur veksandi.

Hjá Tavuni í Leirvík er einki broytt, men tað er onkur keypari av gulllaksafarsi í Noregi, sum áður hevur liggið inni við stórari goymslu, ið nú hevur minkað um goymsluna.

Av gulllaksakvotuni á 11.700, hevur Tavan í vertíðini í ár keypt sløk 10.000 tons, sum eru virkað til fars.

Valdu gulllaksin

Dánjal í Skálum vísir á, at Vesturbúgvinn hevur fiskað

gulllaks heilt síðan í 1993, og hesi árinu hevur fiskiskapurin – soleiðis sum allur fiskiskapur nú einaferð er – verið skiftandi.

– Tey árinu, tá upsafiskiskapurin royndist væl, og gulllaksaveiðan royndist minni væl, hevur verið freistandi at leggja um aftur til upsaveiði mitt í vertíðini.

Reiðarin sigur, at tá samstarvað verður við annað skip, sum í hesum fòrinum við teir, ið eiga Eysturbúgvinn, er neyðugt, at tingini liggja í rímliga fòstum og tryggum kòrmum.

– Tí avgjørdur vit fyri nógvum árum síðan saman við eigarunum av Eysturbúgvum, at skipini eru á gulllaksaveiði í vertíðini – og ikki skifta millum gulllaks- og upsaveiði í hesum tíðarskeiði.

Dánjal í Skálum heldur,

at sæð í bakspeglinum var hetta ein røtt avgerð, sum teir tóku tá.

– Allir fiskiskapur er skiftandi, og sjáldan eru fleiri ár eins, men sæð yvir eina longri tíð trúgvi eg, at avgerðin at halda seg til gulllaksin í vertíðini hevur verið røtt, sigur hann.

Aftur á upsa

Tá gulllaksavertíðin verður av um nakrar dagar, fara Eysturbúgvinn og Vesturbúgvinn aftur á upsaveiði.

Reiðarin í Vestmanna ásannar, at upsaveiðan ikki hevur roynst nakað serligt yvir eina longri tíð.

Og tó.

– Várið vagnaðist ikki, sum vit vónaðu, tó at onkur pør gjørdur hampiliga góðar túrar, men tíðliga í summer høvdu partrolarar rættiliga góða upsaveiði.

Hann vísir á, at upsi er semipelagiskur fiskur, og viðhvørt er trupult at vita, hvussu hann uppførir seg. Upsi verður fiskaður við botntroli, tó at fiskurin stundum ferðast víða í sjónum og kann vera trupul at hava við at gera.

– Tað kann tí eisini vera rættiliga trupult at meta um upsastovnin, leggur hann aftrat.

Dánjal í Skálum sigur, at hann sum skipaeigari gjøgnum mong ár hevur lært ikki at hugsa so nógv um náttúruna, tí hon kann broytast upp á lutfalsliga stutta tíð.

– Skiftandi fiskiskapur hevur altíð verið, men vit, sum hava fingist við fiskivinnu nóg leingi, vita, at fiskur kemur aftur.

Hin størsti keypir

Tað, sum upptekur reiðaran í Vestmanna nógv meira í dag enn skiftandi fiskiskapur, eru ætlaðu broytingarnar í okkara fiskiveiðiskipan, sum eftir hansara tykki ikki vera at liva við hjá einum lítlum reiðari.

– Tá kvotur skulu seljast á uppboði, verður tað tann størsti pengapungurin sum keypir, og tá hava vit, sum eru eitt lítið reiðari, ongan kjans. At náttúruviðurskipti eru skiftandi, hava vit lært okkum at liva við, men tá politiska skipanin gongur so hart á okkum – ja, tá kann stríðið skjótt vera tapt upp á forhend, sigur reiðarin.

Dánjal í Skálum leggur aftrat, at teir hava átt og rikið trolbátin Skálafoss síðan 2005, og hóast raksturinn bara tað eina árið hevur givið avlop, hava teir kortini livað í teirri trúgv og vón, at gongdin fer at venda.

– Tú kanst stríðast ógvuliga leingi, tá tú hevur eina trúgv upp á, at náttúran fer at venda, og at tað tá fer at bera til. Men, tú stríðist ikki leingi ímóti einari lóg, sum gongur tær ímóti. Tá kanst tú tað sama blaka handklæðið í ringin beinanvegin, sigur Dánjal í Skálum, reiðari.

– Hóast raksturinn av Skálafossi bara hevur givið avlop í eitt ár síðan 2005, hava vit eina trúgv upp á, at gongdin fer at venda, sigur Dánjal í Skálum